

ชื่อภาคินิพนธ์ : ทักษะและการยอมรับของประชาชนต่อรูปแบบของศาลปกครองตามพระราช-
บัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.2542

ชื่อผู้เขียน : นายบัณฑิต หวังวโรดม

ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)

ปีการศึกษา : 2545

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1. เพื่อศึกษาทักษะของประชาชนต่อรูปแบบของศาล
ปกครอง 2. เพื่อศึกษาการยอมรับของประชาชนต่อรูปแบบของศาลปกครอง 3. เพื่อศึกษาแนว
โน้มของศาลปกครองที่เหมาะสม

การศึกษาเรื่องนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะคือ การวิจัยเอกสาร
และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก โดยสัมภาษณ์จากบุคคลที่ไปฟ้องคดีต่อศาลปกครองกลางในเขต
กรุงเทพมหานคร ในฐานะผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ 15 คน โดยนำข้อมูลที่ได้จากเอกสาร ข้อเท็จจริงที่
ได้จากการสัมภาษณ์ รวมทั้งศึกษาบริบท ประกอบกับการใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่
ร้อยละ และค่าเฉลี่ย มาใช้ในการศึกษาวิเคราะห์

ผลการศึกษาที่สำคัญสรุปได้ดังนี้

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นที่ต้องมีศาลปกครอง ผู้ให้สัมภาษณ์มีความคิดเห็นว่า มีความ
จำเป็น โดยเหตุผลส่วนใหญ่ คือ เพื่อให้ข้าราชการปฏิบัติงานรวดเร็ว ถูกต้อง เป็นธรรม และเพื่อ
เป็นองค์กรในการพิจารณาพิพากษาคดีปกครอง

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของรูปแบบของศาลปกครอง ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วน-
ใหญ่เห็นว่า เหมาะสม โดยเหตุผลที่คิดว่าเหมาะสมคือ เพื่อความรวดเร็ว

ความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรมของศาลปกครอง ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ มีความ
เชื่อมั่น โดยเหตุผลที่เชื่อมั่นคือ ศาลปกครองไม่น่ามีประโยชน์เกี่ยวข้องและเชื่อมั่นในตุลาการ
ศาลปกครอง

ความสะดวกในการดำเนินการ ผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมดมีความคิดเห็นว่าการติดต่อและ
ดำเนินการกับศาลปกครองมีความสะดวก

การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับศาลปกครอง ผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมดรับรู้จากหนังสือพิมพ์
และโทรทัศน์ ส่วนแหล่งข้อมูลที่ผู้ให้สัมภาษณ์รับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับศาลปกครองน้อยที่สุดคือ ทาง
อินเทอร์เน็ต

การยอมรับรูปแบบของศาลปกครอง ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ความคิดเห็นว่า หลังจากที่ได้ติดตามข่าวสารเกี่ยวกับศาลปกครองและได้แสวงหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับศาลปกครอง จึงตัดสินใจมาพ้องคดีและยอมรับรูปแบบของศาลปกครอง

ปัญหา อุปสรรคของศาลปกครอง คือความล่าช้าในการดำเนินคดี การเปิดศาลปกครองไม่ทั่วถึง และความไม่เข้าใจเกี่ยวกับคดีและรูปแบบการดำเนินคดีของศาลปกครอง

ในส่วนของแนวโน้มศาลปกครองที่ต้องการนั้น ผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมด ต้องการให้ศาลปกครองเป็นองค์กรที่พิจารณาพิพากษาคดี อย่างถูกต้อง เป็นธรรมและรวดเร็ว และกระจายไปยังจังหวัดต่าง ๆ ให้ประชาชนมีความสะดวกและสบายใจในการติดต่อราชการ

ข้อเสนอแนะสำคัญที่ได้จากการวิจัย คือประชาชนคาดหวังให้ศาลปกครองพิจารณาพิพากษาคดีด้วยความถูกต้อง เป็นธรรมและรวดเร็ว ดังนั้นศาลปกครองจะต้องมีกระบวนการพิจารณาคดีที่มีประสิทธิภาพรวมทั้งบุคลากรและกระบวนการตัดสินคดีที่มีคุณภาพเพื่อรองรับและสนองตอบต่อความคาดหวังของประชาชนในประเด็นข้างต้น

The objectives for this research are 1. to study people's perception of the administrative court , 2. to study people's acceptance of the present form of the administrative court, 3. to fine out trend of an appropriate administrative court.

The research is a qualitative one, collecting data both from documents and fieldwork by using the in-depth interview technique ; 15 persons who were engaging in the process of legal disputes of the administrative court were interviewed in-depth as key-informants. Data collected were later analysed with logical context description and descriptive statistics of frequency, percentage and mean.

Important findings are as follows :

The informants have the opinion that the establishment of administrative court is necessary for fast-working , right and just as a body of justice involving government officials and ordinary people

The majority of informants agree that the present form of the court is suitable. It can speed up the cases.

The majority of informants trust the administrative court in the sense that the court should not have vested interest and the same with it's judges.

All the key-informants agree that doing business with the administrative court is convenient ; they learn of the court from newspapers and television.

From their experiences with the administrative court, they accept the present court's format.

Among problems mentioned are the delay in court procedures, not enough administrative court , lacking precise knowledge about the court and it's procedures.

In the future trend, all informants want to have the administrative court with fast, right, and fair in working it's procedure , and they want to have the administrative court in provinces for the convenience of the provincial people.

Among important recommendations proposed are the court procedure should be effective with high quality decision makings according to the people's expectation of the administrative court.